



MARPOL-YLEISSOPIMUKSEN JA PAINOLASTIVESIYLEISSOPIMUKSEN MUUTOSTEN HYVÄKSYMINEN – PÄÄTÖSLAUSELMAT MEPC.324(75) JA MEPC.325(75)

Hyväksyttäväksi esitettävät päätöslauselmat

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO, International Maritime Organization) on tehty vuonna 1973 kansainvälinen yleissopimus alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä ja siihen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (jäljempänä MARPOL-yleissopimus). Suomi liittyi sopimukseen 20.9.1983 (SopS 51/1983). Yleissopimusta on muutettu lukuisia kertoja IMO:n merellisen ympäristön suojelukomitean (jäljempänä MEPC-komitea), päätöksillä. Vuonna 2004 IMO:ssa on tehty kansainvälinen yleissopimus painolastivesien ja sedimenttien valvonnasta ja käsittelystä (jäljempänä painolastivesiyleissopimus) Suomi liittyi sopimukseen 8.9.2017 (SopS 38/2017).

MEPC-komitea antoi 75. istunnossaan 20.11.2020 kaksi päätöslauselmaa, joilla tehdään oikeudellisesti sitovia muutoksia IMO:ssa tehtyihin yleissopimuksiin. Näistä päätöslauselmalla MEPC.324(75) muutetaan MARPOL-yleissopimuksen VI liitettä ja sen lisäyksiä. Muutokset esitetään tasavallan presidentin hyväksyttäväksi siltä osin kuin ne kuuluvat EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan.

Lisäksi tasavallan presidentin hyväksyttäväksi esitetään päätöslauselmalla MEPC.325(75) muutokset painolastivesiyleissopimukseen. Muutokset kuuluvat EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. "

Siltä osin kuin ne kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan, päätöslauselmalla MEPC.324(75) tehdyt muutokset esitetään valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Nämä muutokset esitellään erillisenä asiana valtioneuvoston yleisistunnossa.

Päätöslauselma MEPC.324(75)

Päätöslauselmalla MEPC.324(75) muutetaan MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 1, 2, 14, 18, 20 ja 21 sääntöjä sekä liitteen I ja VI lisäyksiä. Yhtäältä muutoksilla saatetaan voimaan alusten energiatehokkuusindeksi EEDI:n 3. vaiheen aikaistamista koskevat määräysmuutokset. Toisaalta muutokset tarkentavat sääntöjä, jotka koskevat aluksella käytössä olevan polttoaineen näytteenottoa aluksella ja kyseisten näytteiden analysointia sekä polttoaineen rikkipitoisuuden verifiointia. Nyt esitetään hyväksyttäväksi alusten energiatehokkuutta koskevat muutokset (MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 1, 20 ja 21 säännöt).

Päätöslauselma MEPC.325(75)

Päätöslauselmalla MEPC.325(75) muutetaan painolastivesiyleissopimuksen E-1 sääntöä ja I lisäystä. Muutokset koskevat painolastiveden käsittelyjärjestelmän asennuksen yhteydessä tehtävää



käyttöönottotestiä ja painolastivesitodistuskirjan muotoa. Katsastuksia koskevan E-1 säännön muutoksen myötä aluksen peruskatsastuksen yhteydessä tulee uudelle asennettavalle laitteistolle tehdä käyttöönottotesti, jolla varmistetaan, että laitteisto on asennettu oikein ja toimii. Painolastivesitodistuskirjan pohjaa koskevaan sopimuksen I lisäykseen tehdyllä muutoksella pyritään huomioimaan sellaiset tilanteet, joissa alus täyttää painolastivesiyleissopimuksen vaatimukset muulla tavoin kuin D-2 säännön vaatimukset täyttämällä. Lisäksi todistus pohjaan lisätään tieto käsittelylaitteiston asennuspäivämäärästä.

Muutosten yhteys kansalliseen lainsäädäntöön ja EU-lainsäädäntöön

Päätöslauselma MEPC.324(75)

MARPOL-yleissopimus on Suomessa toimeenpantu merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) sekä merenkulun ympäristönsuojelusta annetulla valtioneuvoston asetuksella (76/2010). Merenkulun ympäristönsuojelulain 7 a luvussa on säädetty alusten energiatehokkuusvaatimuksista. Alusten energiatehokkuuteen liittyvät päätöslauselmalla MEPC.324(75) tehdyt MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 1, 20 ja 21 sääntöjen muutokset ovat unionin ja jäsenvaltioiden jaetussa toimivallassa.

Mainitulla päätöslauselmalla on muutettu myös polttoaineen rikkipitoisuuden valvontaa koskevia MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 2, 14 ja 18 sääntöjä ja I ja VI lisäyksiä, jotka kuuluvat Euroopan unionissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin ((EU) 2016/802) tietyjen nestemäisten polttoaineiden rikkipitoisuuden vähentämisestä eli niin kutsutun rikkidirektiivin myötä unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Niiden hyväksymistä esitetään erillisenä asiana valtioneuvostolle. Kansallisesti merenkulun polttoaineiden vaatimustenmukaisuudesta säädetään merenkulun ympäristönsuojelulain 7 luvussa ja merenkulun ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 luvussa.

Päätöslauselma MEPC.325(75)

Suomessa painolastivesiyleissopimuksen vaatimukset on pantu täytäntöön pääosin merenkulun ympäristönsuojelulain 8 luvun säännöksillä. Sen 9 §:n mukaan aluksen painolastiveden käsittelyjärjestelmien on oltava Euroopan unionin säädösten ja painolastivesiyleissopimuksen vaatimusten mukaiset. Mainitun luvun 13 §:n 1 momentin mukaan kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400 ja joka kuuluu painolastivesiyleissopimuksen soveltamisalaan, lukuun ottamatta kelluvia lauttoja sekä muita painolastivesiyleissopimuksen liitteen E-1 säännössä tarkoitettuja kelluvia yksiköitä, on oltava painolastiyleissopimuksen mukainen todistuskirja.

EU ei ole antanut sääntelyä alusten painolastivesiin liittyen. Päätöslauselmalla MEPC.325(75) tehdyt painolastivesiyleissopimuksen muutokset kuuluvat siten unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan.

Vaikutukset

Päätöslauselma MEPC.324(75)

Päätöslauselmalla MEPC.324(75) tehdyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä eikä niillä arvioida olevan poliittisia tai taloudellisia vaikutuksia. Polttoaineen näytteenottoa ja analysointia koskevien muutosten katsotaan selkiyttävän viranomaisten työtä polttoaineen vaatimustenmukaisuuden valvonnassa.

EEDI:n vähennyskertoimien ja referenssilinjojen muuttaminen liittyy uusien alusten energiatehokkuusvaatimuksiin, eikä näin ollen vaikuta olemassa oleviin aluksiin.

Päätöslauselma MEPC.325(75)

Päätöslauselmalla MEPC.325(75) tehdyt muutokset ovat teknisiä, mutta E-1 säännön muutoksella on jonkin verran taloudellisia vaikutuksia varustamoteollisuudelle. Käyttöönottestin tekeminen käsittelylaitteistolle ja siihen liittyvän dokumentaation valmistelu maksaa noin 5 000 euroa kutakin käsittelylaitteiston asennusta kohden. Käyttöönottesti edellytetään vain uusilta asennuksilta, joten ennen muutosten voimaantuloa (1.6.2022) asennetuilta laitteistoilta käyttöönottestiä ei edellytetä. Yleissopimuksen I lisäyksen muutoksella on vähäisiä hallinnollisia vaikutuksia, sillä todistuskirjapohja joudutaan muuttamaan Traficomien käyttämässä valvontajärjestelmässä. Sääntömuutoksilla ei arvioida olevan poliittisia vaikutuksia.

Asian valmistelu

Päätöslauselmat on hyväksytty IMOssa MEPC-komitean 75. kokouksessa 20.11.2020. Komitean kokousten kansallisissa koordinaatioissa on kuultu merenkulkusektorin viranomaisia ja sidosryhmiä. Päätöslauselmien hyväksymisestä pyydetään lausuntoa keskeisiltä sidosryhmiltä, minkä jälkeen ne hyväksytään. Lisäksi sidosryhmiä on kuultu muutoksista ennen niiden kansallista hyväksymistä. Lausunnonantajat joko kannattivat muutoksia tai ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa. Lisäksi ulkoministeriö esitti muistioon ja kansalliseen hyväksymisprosessiin sekä muutosten julkaisemiseen muutoksia, jotka on jatkovalmistelussa otettu huomioon.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan kuuluvat muutokset saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Perustuslain 93.1 §:n mukaisesti päätöksen sopimusmuutosten hyväksymisestä tekee tasavallan presidentti.

Hyväksymismenettely ja kansainvälinen voimaantulo

Päätöslauselmalla MEPC.324(75) tehdyt MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen muutokset katsotaan hyväksytyiksi 1.10.2021 noudattaen MARPOL-yleissopimuksen mukaista niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä, ja ne tulevat kansainvälisesti voimaan 1.4.2022.

Päätöslauselmalla MEPC.315(75) hyväksytyt painolastivesiyleissopimuksen muutokset katsotaan hyväksytyiksi 1.12.2021 noudattaen MARPOL-yleissopimuksen mukaista niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä, ja ne tulevat kansainvälisesti voimaan 1.6.2022.

Edellä esitetyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja yleiseltä merkitykseltään vähäisiä. Muutokset eivät kuulu lainsäädännön alaan, eivätkä ne muutoinkaan vaadi eduskunnan suostumusta. Muutosten vähäisyyden vuoksi Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) 9 §:n mukaisesti niitä ei ole tarpeen julkaista Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa, vaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi niistä tietoja suomeksi ja ruotsiksi. Tämän lisäksi voimaansaattamisasetus sekä muutosten englanninkieliset tekstit julkaistaisiin Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla osoitteessa www.traficom.fi.

Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että tasavallan presidentti hyväksyisi alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteen 1, 20 ja 21 sääntöihin päätöslauselmalla MEPC.324(75) ja painolastivesien ja sedimenttien valvonnasta ja käsittelystä vuonna 2004 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen päätöslauselmalla MEPC.325(75) tehdyt muutokset.

Esittelijä

Erityisasiantuntija Laura Sarlin, liikenne- ja viestintäministeriö